

PUNT
DIARI

Editora: Edicions Periòdiques de les Comarques, S.A.
c/ Figuerola, 28 - baixos. (17.001). Girona. Tel. 21 35 08 (5 línies)
Apartat de correus número 261
Servei de Telefax: Girona: 21 86 30 - Figueres: 50 62 04

Gerent
Jordi Bosch i Roura

Director editorial
Dalmau Codina i Boada

Director
Enric Matarrodona i Puigdemont

Redactor en cap
Josep Collelldemont

Seccions
Girona: Emili Gispert, **Comarques:** Carles Puigdemont,
Catalunya, Espanya i Món: Antoni Dalmau,
Esports: Joan Carles Codolà, **Cultura i espectacles:**
Joan Carles Guerrero, **Punt divers:** Jofre Ferrer,
Política i Economia: Xavier Sala, **Ciència:** Josep Martinoy,
Documentació: Pere Madrenys, **Arxiu:** Dani Vivern,
Correcció: Fermí Sidera, **Maquetació:** Àngel Madrià,
Edició: Jordi Martínez, **Especials:** Antoni Corominas.

Delegacions:
Calella-Alt Maresme: c/ Sant Antoni, 83, 1r. 2ª - Tel. 93-769 19 99.
Olot: c/ Marià Vayreda, 2, 3r. 5ª - Tel. 26 76 22.
Figueres: c/ Sant Pau, 43, 3r. - Tel. 50 68 59.
Blanes: Travessia Raval, 11. Tel. 33 65 79.
Barcelona: Beethoven, 15. Tel. 93-201 44 44.
Publicitat: Joan Boix. **Administració:** Jaume Carbó.
Tallers: Jordi Pérez i Negre.

PUNT DIARI és una publicació catalana, comarcal, democràtica i independent, l'opinió de la qual s'expressa únicament a través dels comentaris editorials. Els articles firmats exposen l'opinió de llurs autors, que PUNT DIARI no té per què fer seva necessàriament.

Expedients

Quan s'hagin resolt els expedients oberts a l'empresa *Hidro-olim, S.A.* perquè se l'ha enxampat dues ocasions abocant residus industrials contaminants a la zona de la Garrotxa —una vegada al Crosat d'Olot i l'altra a la riera Marboleny—, potser l'administració haurà complert una de les seves funcions: s'haurà vetllat per la preservació dels espais naturals, per la salubritat dels espais públics, pel ciutadà, en definitiva. I és evident que l'administració hauria d'actuar sempre així, fins i tot quan li resulta més difícil, perquè per això és administració. Però per evitar la transgressió de la llei, hi ha d'altres mecanismes més eficaços, perquè són preventius i per tant millors, en funció dels quals en el cas que ens ocupa convé parlar de certa incoherència de l'administració. S'obren expedients a *Hidroolim* perquè l'enxampen cometent il·legalitats flagrants, però resulta que li varen donar permisos perquè muntés un servei de recollida de residus industrials, sense preveure si l'empresa en qüestió tenia llocs adequats on abocar-los.

Hidroolim ha comès greus irregularitats en abocar residus tòxics provinents d'indústries, el desembre del 1985 al Crosat i ara a la riera Marboleny, i per tant l'expedient obert en cada cas obeeix a un correcte procedir de les autoritats. Però, amb el permís a la butxaca per poder recollir residus, qui controlava les activitats d'*Hidroolim*? On havien d'anar a petar aquests residus si en aquest país no hi ha una xarxa d'abocadors industrials controlats? És clar que l'empresa de neteges no tenia cap més opció que "delinquir", i el que és més greu és que això l'administració ho hauria de saber, quan dona aquesta classe de permisos. Si és que no ho sabia, és clar, però això ja seria pressuposar una perillosa tolerància i desídia de l'administració pública que no afirmarem.

Pot ser molt ajustat a la legalitat i de correcte procedir obrir expedients als qui transgredeixen la llei, però per cada vegada que això passa vol dir que ja hi ha hagut un deteriorament i que l'únic mecanisme amb què s'actua no evita quasi mai el delicte, perquè l'acció de les autoritats és a posteriori. El ciutadà, realment, el preocupa sobretot que el mal ja ha estat fet. Tant si l'expedient es resol condemnant l'empresa com no, la desfeta no es repara.

XUCLAMEL

A la decisió de continuar les excavacions arqueològiques a Caldes de Malavella, per evitar així que es perdi, una vegada més, una part de la història, per insignificant que sigui. I per haver donat l'oportunitat a un municipi de saber com eren els aspectes de la seva vida mil cinc-cents anys enrera.

MARXÍVOL

Als responsables de la manca de personal en els centres d'assistència sanitària, per col·laborar amb una assistència deficitària i incompleta. Perquè es recullin les queixes com les de la mare de la Bisbal que topa amb una manca de servei de rehabilitació per al seu fill malalt per culpa d'un problema administratiu.

OMBRES I DIES

Antoni Puigvert

L'operació de sumar

Un territori com el nostre, que ja capta tres canals de televisió (amb un petit aparell molts, a més, sintonitzen els canals francesos) i que en un termini no gens llunyà xuclarà cadenes de tota mena a través de satèl·lits i cables és un territori irreversiblement mundialitzat.

Aquesta situació genera algunes actituds comanxes, indigenistes, que es manifesten amb to elegiac. Són els que observen l'ascensió del mitjà televisiu com a plataforma de dominació de les formes de vida i del sistema de valors dels americans. Contra aquesta tendència colonitzadora, no els queda sinó el recurs al plany: La vella Europa se'ns mor ofegada per la simplicitat narrativa de les telesèries; supeditada a la sintaxi elemental de liberalisme salvatge dels seguidors de Friedmann; sotmesa als tecnicismes que es miren la realitat amb una ullada de lupa que augmenta el detall i elimina el conjunt; torturada pel mal gust en el vestir i en el disseny, per la repetició de ritmes sempre idèntics d'una música definitivament reduïda al tòpic; enverinada pels menjars de barra de bar i per la funesta beguda negra de fórmula obscura. La Vella Senyora, la pell de la qual, parcel·lada en petits nuclis culturals, fructificà en riquíssimes varietats de la mateixa tradició filla dels grecs, de l'humanisme renaixentista i de les llums dels il·lustrats, agonitza víctima de l'hamburguesa.

«Un territori com el nostre, que ja capta tres canals de televisió i que en un termini no gens llunyà xuclarà cadenes de tota mena a través de satèl·lits i cables, és un territori irreversiblement mundialitzat.»

la nota local, a la recerca antropològica, al model tradicional.

El triomf del mestissatge

Uns exemples. Parlàvem de la televisió per cable, que tindrà, ben segur, un bon èxit, el qual, però, no exclourà, segons els experts, l'enfortiment dels mitjans de comunicació (diaris) locals. La tendència a consolidar macroregions (CEE, OTAN, COMECON) es desenvolupa paral·lelament a l'aparició de moviments independentistes a tots els racons i a un renovat interès per les cultures sense estat o els regionalismes de tota mena. La crisi de les grans cosmovisions (Cristianisme, marxisme, «Societat del benestar») té una relació directa amb l'aparició d'un nou individualisme. I en camps menys transcendentals, com el de la gastronomia, assistim a la mateixa bifurcació: la cuina francesa ha exportat la crema de llet arreu, però creix l'interès per la nota exòtica (cuines d'arreu del món) o local; de fet, s'imposa un model basat en el producte natural; en el medi geogràfic, doncs. O aquest comportament integrador: la gent, si va de pressa, es cruspeix la fatídica hamburguesa i, l'endemà, si pot, s'entaula en un bon restaurant. En música, també, com en altres àmbits, s'esdevenen fenòmens semblants: el rock copula amb l'indigenisme i és de la barreja que s'obtenen resultats més suggestius.

Cada vegada sembla més evident: els ciutadans del món serem, sobretot, mestissos.

LA GALERIA

Narcís-Jordi Aragó

Cent anys abans del TGV

El 23 d'aquest mes farà cent anys que es va inaugurar, amb *tedium* a l'església i orquestres al car-rer, el Tramvia del Baix Empordà. La cerimònia es va oficialitzar simultàniament a Palamós, la Bisbal i Palafrugell.

Aquell tramvia de vapor que feia el trajecte Palamós-Flaçà i que amb el temps arribaria a Girona i a Banyoles era el primer de tots els ferrocarrils de via estreta; encara no havien aparegut els carrillets de Sant Feliu de Guíxols i d'Olot. La companyia s'havia creat amb un capital social d'un milió de pessetes, aportat a través de 2.000 accions de 500 pessetes cada una. Posada a la venda l'any 1905, va ser adquirida per una societat belga quan encara no s'havia ni somniat el Mercat Comú.

Des del primer dia, el Tramvia del Baix Empordà va ser, a més d'un servei públic,

una font d'inspiració literària. Francesc Marull, d'entrada, va dedicar-li epítets inesperats en unes ditiràmiques estrofes: «Desplega al vent fumosa cabellera / i vola com coloma missatgera / per l'Empordà petit! / Salut, carro de foc, salut! Avança!, / que ets tu l'iris del cel de l'esperança / del poble empordanès!» Pura il·lusió de l'esperit, perquè la pretesa coloma era negra de carbó i de fum, i la màquina, tot i ser un carro de foc i l'iris del cel, a vegades no podia tirar endavant. La cançó del tren pinxo ho advertia prou bé: «Quan en troba una pujada / ja s'atura a mig camí; / dona temps al maquinista / d'anar a beure un got de vi...» Però Josep Pla va escriure unes pàgines delícies sobre el caràcter domèstic d'aquell «reguitzell de capses de cerilles en forma de tren», i Aurora Bertrana va explicar com

rodava «amb humil lentitud, carretera enllà, carretera ençà, barrejant-se democràticament amb els carros, amb les bicicletes, amb els ramats de cabres...»

Encara hi ha algun indret del trajecte on es poden descobrir les antigues vies sepultades per l'asfalt. El tren, després de perdre molts diners, va morir el 28 de febrer de 1956. Som molts els qui recordem el seu pas cansat, els seus blancs esbufecs, la seva trontollosa silueta, el seu xiulet agut de criatura. I ara que ens enlluerna i ens fascina l'anunciat llampec de TGV, retém tribut a aquell comboi familiar que no sortia de l'estació fins que havien arribat tots els viatgers habituals i que feia la feina a poc a poc, sense els nervis a flor de pell ni l'angoixa cronometrada.